

Orbán György (Baka István Megyei Versmondó Egyesület, Szekszárd) országos és határon túli előadóestjei Baka István műveiből

Forrás: 2015. október 16. Szekszárdi Német Színház, Facebook-esemény

Baka István a Vajdaságban

Vajdasági magyar kulturális szervezetek meghívásának eleget téve a hétvégén Orbán György szekszárdi előadóművész hat vajdasági településen, közöttük Zentán, adja elő a Baka István verseiből összeállított Szekszárdi mise című játékot, amit Gacsályi József szerkesztett. A három napos kulturális missziót Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata támogatta.

A hír a Tolnai Népújságban jelent meg 1999. november 6-án. 3. p.

Orbán György előadásai több éven át, folyamatosan szerveződnek.

[Videófelvételen megnézhető itt.](#)

Szekszárdi Mise

„Baka István Szekszárdi Mise című regénye olyan alkotás, amely egy kisváros alakjai által a teljes egyetemeség igényével mutatja meg, milyenek viszonyulásaink, indulataink, vágyaink, s azt is, mire vagyunk képesek mindezek ketrecében és kényszerében. Sőt, többet is élénk tár: azt, amire képtelenek vagyunk” – írja Szekszárd híres

szülöttének darabjáról Gacsályi József költő, akinek szerkesztése, összeállítása révén került a hasonló című pódiumjáték a színpadra. Első alkalommal Tolna megye székhelyén, a Német Színházban, Orbán György előadásában. A mű az elmúlt időszakban az ország több városába is eljutott, s mindenhol sikert aratott. Legutóbb

Szegeden – életének második felében itt élt és alkotott Baka István – találkozhatott a közönség a monodrárával. Március 30-án, 19 órai kezdettel ismét a Német Színházban adják elő. Orbán György révén – idézzük ismét Gacsályi Józsefet – „lehetközelben van a költő, akinek művét a színpadra rajzolja. S amit előadásából mindenki megérezhet, jelen vannak boldogtalan határaink és az öröklét reménysége is.”
–szá–

Tolnai Népszavás, 1999. március 29. 4. p.

Ma Szivácon, Kishegyesen és Feketicsen

Ma délután 3 órakor Szivácon a Szenteleky Kornél ME-ben lép fel Marosi Julianna budapesti népdal énekművész az El kell indulni minden útra című műsorával. Közreműködnek a feketicsi néptáncosok.

A pénteki zentai nagy sikerű bemutatkozó után ma 3 órakor a kishegyesi könyvtárban, 5 órakor pedig a feketicsi Kultúrotthonban lép fel Orbán György szekszárdi vers- és prózamondó művész. A szekszárdi mise című műsort Baka István műveiből Gacsályi József állította össze.

P.

Magyar Szó, 1999. november 7. 5. p.

Nem misszió, belső kötelezettség

„Baka István Szekszárdi mise című regénye olyan alkotás, amely egy kisváros ismert alakjai által a teljes egyetemesség igényével mutatja meg, milyenek viszonyulásaink, indulataink, vágyaink, s azt is, mire vagyunk képesek mindezek ketrecében és kényszerében. Sőt többet is élénk tár: azt, amire képtelenek vagyunk” – vallja Gacsályi József, annak a pódiumjátéknak az összeállítója, amelyet a hétvégén a feketicsi művelődési egyesület meghívására láthatott a zentai, kishegyési és feketicsi közönség.

Előadta a szekszárdi Orbán György, akit a plakátokon vers- és prózamondó művészként harangoztak be, de ő arra a kérésre, hogy beszéljen magáról, ezt válaszolta:

– Az alapképzettségem könyvtáros, közhivatalnokként dolgozom, a hivatásomnak viszont az előadói létet tartom. Nagyon szerencsés vagyok, mert a megélhetésem nem ettől függ. Nincs az a kényszer, hogy a család talpon maradásához rendszeresen kell produkálnom, így én ütemezhetem be, mikor lépjek fel. Amellett, hogy nagyon akarom és szeretem, nem tartom professzionálisnak azt, amit csinálok, „csak” fontosnak. Egy-egy versen, előadáson keresztül a saját életemnek, létezésének örömeit, görcseit, vívódásait, kielégítlenségeit nemcsak egyszerűen kibeszélni tudom, mert akkor elmehetnék pszichoanalitikushoz is, hanem azokból teremtek valamit.

■ Baka István is szekszárdi volt, de a pódiumjáték nyilván nemcsak ezért készült.

– 16 éves koromban kezdtem előadóművészettel foglalkozni, két évig egy pesti versmondó stúdióban is dolgoztam, az egyik est témája a másik után vetődött fel bennem, de vagy tizenöt évig gyakorlatilag semmit sem csináltam. Elég szomorú inspiráció, de ez addig tartott, amíg Baka István meg nem halt. Éreztem, hogy a műveivel kezdeni kellene valamit, szóltam Gacsályi Józsefnek, aki a Szekszárdi misét ajánlotta. Azt ugyan nem ismertem, de ezt neki nem mondtam meg, kivettem a könyvet, sutyiban elolvastam a novellát, vagy nevezhetjük kisregénynek is, és megtaláltuk egymást. Ezzel a szö-

veggel hosszú hónapokig plátói szerelemben éltem, nem kezdtünk egymással semmit, néha találkoztunk, elővettem, olvastam egy kicsit. Háromnegyedévi rendszeres randevú után kitűztük a bemutató időpontját. Kegyetlen munka következett, ami nemcsak tanulás volt, hiszen ki kellett találni, milyen formában éled majd fel a szöveg,

amelybe Gacsályi József hat verset is beépített. Azt sejtettem, hogy a tér nagyon kicsi lesz, kevés tárggyal, mert annyira él a darab, hogy nem szabad bántani semmivel, ami elveszi a figyelmet a szövegtől. A premieren még két szék volt és egy fogas, mára csak egy szék maradt. Amikor elolvastam a Szekszárdi misét, először az összes létező, elsősorban kisvárosi vívódásom jelent meg benne, aztán kiderült belőle, hogy én milyen viszonyban vagyok a halál fogalmával, milyen elfojtottságaim vannak, hogyan is állok a nemzeti létemmel, tartozom-e valahová... Erről gondolkodtam a legtöbbet, pedig korábban eszembe sem jutott ilyesmi. 1997 áprilisában volt a bemutató, azóta olyan húsz felett van az előadások száma, és úgy érzem, mindegyiknek más volt az aktualitása.

■ Vajdaságban mennyire találta meg egymást a közönség?

– Feketicsen két éve tartjuk a kapcsolatot, azóta dédelgettem a vágyat, hogy elhozzam ide ezt a darabot, az elmúlt háromnegyed

év történései pedig ezt számomra kötelezővé tették. Nem valami misszió, belső kötelezettség. Nagyon drukoltam, mert nem tudtam előre felmérni a találkozást a közönséggel. Azt is tudtam, hogy ez valamilyen módon olyan tükröt fog nekem tartani, amibe én még nem néztem bele. Három fantasztikus élménnyel tértem meg, mert itt ismét új érzések kerültek elő. Menet közben éreztem meg, hogy játszhattam már akárhányszor, de az egyik mondatot senki sem érthette meg úgy, ahogy itt az a néhány ember, akire ránéztem. Gyanítottam, hogy vannak ilyen mondatok, csak azt nem tudtam, hogy melyek lesznek azok.

TÓTH Livia

Orbán György

Magyar Szó, 1999. november 14. 13. p.

További sajtóhírek:

- P.: [El kell indulni... Hétvégi rendezvények Szivácon, Zentán, Kishegyesen és Feketicsen.](#) = Magyar Szó, 1999. november 4. 8. p.